

Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee
laanemaa@rmk.ee

Meie: 30.08.2024 nr 4-7/24-1247-2

RMK kõrgendatud avaliku huviga alade määramine

Lääne-Nigula valla Risti osavallaelanikud on leidnud, et piirkonna riigimetsas on alasid, mille väärtused on kogukondade jaoks enamad, kui nende riiklik metsamajanduslik funktsioon. Tegemist on ajalooliste, kultuurilooliste ja rekreatsiooniliste väärtustega piirkondadega, mille kaitseks on vajalik kogukondade ja riigimetsa valitseja vaheline kokkulepe võimalike konfliktide ennetamiseks ning loodus- ja kultuuriväärtuste kahjustamise vältimiseks.

Eelvalikualad koondas kogukondadest lähtunud informatsioonile tuginedes osavallavalitsus ja esitas need seisukoha kujundamiseks Risti osavallakogule, kes otsustas oma 15.10.2024 koosolekul esitada RMK-le ettepaneku KAH-alade määramiseks RMK hallatavatel maadel Piirsalu külas:

1. KÜ 68001:003:0290 (Piirsalu metskond 226) osaliselt, endise Valkse (ka nimetatud Valksi) küla asustusala ulatuses. Kõrgendatud avalik huvi on tingitud ajaloolise Valkse küla alal välja kujunenud pärandkultuurilise kultuurmaastiku säilitamise vajadusest. Küla on kirjalikes allikates esmamainitud põhjasõja järgselt, kuid oli eeldatavalt asustatud juba 17 sajandil. Piirsalu külaga liideti Valkse 1977 aastal. Viimane katse külas elu taaselustada toimus 1990-ndatel, kuid muutunud majanduslikud olud selle edukust ei taganud. Pärandkultuuri objektidena ala nimetatud põliskülade kohana, eraldi on ära nimetatud põlised talukohad ja tuuleveskid ning Valkse küla tee. Vajalik on kultuurmaastikele iseloomulike kivieadade, maastike, hoonestuse asukohtade (varemete), teede võrgustiku ja tüüphaljastuse säilimine. Eraldi kaitsmist vajavad Valkse unikaalsed ja seetõttu suure pärandkultuurilise väärtusega kolme sissepääsuga keldrivaremed.
2. KÜ 68001:002:0182 (Piirsalu metskond 6) osaliselt, Kuhjamägede tugialal. Kuhjamäed on tuule- ja jääjärvesetteline looduslik pinnavorm, mis on koos Kuijõe barri ja Palivere vallseljandikuga moodustavad kunagise Lääne-eesti rannavalli. Kuhjamäed on kohalikele elanikele oluline talvine suusa- ja suvine loodusmatkade sihtkoht. Mäele on rajatud püstkoda, kus piirkonna Noorkotkad korraldavad laagreid. Kuhjamäed on traditsiooniline vastlaliu laskmise koht. Raie võib kahjustada õhukese pinnakate seisundit (püsivust) ja väljakujunenud looduskooslusi, samuti vaateid.
3. KÜ 68001:002:0182 (Piirsalu metskond 6) osaliselt, endise Mike küla asustusala ja Mike mägede tugialal kuni Piirsalu küla halduspiirini. Põhjendused sisult samad mis kahel eelmisel

ettepanekul. Tegemist on muistse küla asukoha, väljakujunenud looduskoosluse ja rekreatsiooniala kaitse vajadusega. Rõhutada tuleb Mike mäe funktsiooni rekreatsioonialana - pikk mööda mäeselga põlvkondade jooksul kujunenud matkarada, mida ei ole tähistatud ja sellisena on tema väärtus kohalikele, aga ka piirnevatele osavaldade elanikele suure tähtsusega.

Palun lisada eelnimetatud alad KAH-alade koosseisu, planeerida aladel majandustegevust kogukonna huvidest lähtuvalt ning tutvustada aladele koostatud metsamajandamise plaane kohalikele elanikele.

Ühtlasi teeb Risti Osavallakogu ettepaneku alade kandmiseks Lääne-Nigula valla üldplaneeringusse.

Alad oma võimaliku piiritlusega on kantud Google maps kaardirakenduse kihile. Vajadusel saame piire täpsustada. Kaart on alla laadimiseks avatud 30 päeva jooksul (kuni 30.11.2024).
<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=12QT5uBhTDDGpk4oSxl-EcMQJpBN9WDE&usp=sharing>

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rein Kruusmaa
osavallavanem